

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Skoraj vsak četrtek in velja s pošiljanjem na dom za celo leto 8 K, poi leta 4 K in za četr leta 2 K. — Naravnina in Nenika 8 K, na drugi konceptnici 12 K. — Četrtki hodi sam po njega, plača za leto nasejo 7 K. — Naravnina se oddaja na: Upraviteljstvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dosegajo po odgovornosti. — Upraviteljstvo "Slovenskega Gospodarja" dobivajo tudi brez posebnega nasejnice. — Posamezni listi stanejo 10 vln. — Uredništvo: Koraka cesta Rev. A. — Kopijali se ne vrnejo. — Upravitelj: Narodna cesta Rev. A. — Narodno, literarno in reševanje.

Na iznosu se plačuje od enostopnega petinovca do enkrat 48 vln., ali kar je leto, 1 kvadrant kontinente prostora stane 35 vln. Za vsečino oglaševanja pravljec papir. V iznosu ... — Iznosu beseda 10 vln. — Iznosu se upravlja do tretja opozit. — Neuspešna reševanja se pošiljajo pred.

Govor našega poslanca v proračunski razpravi.

V prečtemenem tednu je predložil finančni minister narodnemu predstavninstvu zakonsko predlogo o dovolitvi kredita za mesec april za redne in izredne potrebščine države SHS. V imenu VLS. kot član jugoslovanskega kluba je govoril poslanec Ivan Vesnjak, ki je povdral, da govor v imenu kluba, čigar člani pripadajo stranki, ki zastopa široke plasti našega naroda z malimi imetji: malo kmetijstvo, malo obrt, delavstvo z roko, a tudi delavstvo z umom. Izjavil je, da v imenu kluba sprejme proračunsko predlogo v celoti, vendar ji mora pridjeti nekaj resnih, odločnih pripomb.

Razložil in povdral je naša stališče proti militarizmu, govoril o podpori invalidov in sirot, potegoval se za zahteve našega uradništva in delavstva. Lepi in pomembni so tudi odstavki, kjer govor o prehrani in v obveznem socialnem zavarovanju za starost in one-moglost vseh manj premožnih slojev. Žalibog nimamo dovolj prostora, da bi ta govor našega zastopnika objavili v celoti, zato podamo tukaj samo odstavek, kjer popisuje položaj našega kmata.

"Premični in nepremični kapital našega kmata se je silno izmanjšal in osabil, s tem seveda pa tudi davčna sila Edino dobro, kar je prinesla zadnja doba, je formalna razdolžitev našega kmetijstva v zadnjih letih. V razsulu so kmečki domovi, obrabljeno, polomljeno je kmetovo orodje. Primanjuje strašno živine vsled krutih birokratskih avstrijskih rekvizicij. Posebno goveje živine ni. Tudi dobrih človeških delavnih sil primanjuje. Primanjuje hlev skih in umetnih gnojil. Naša zemlja zahteva veliko in težkega intenzivnega dela; kajti če kje na svetu, velja in se pozna posebno pri nas kletev nad Adamom in njegovimi sinovi, da jim bo zemlja rodila trnje in osat."

Pri takšnih odnošajih pa se dela do sedaj pri nas od strani davčnih oblasti še po polnomu po starem načinu, kakor ga je ustvarila in utrdila več kot preveč starokopitna avstrijska tirokracia pred svetovno vojsko. Tako se je n. pr. v mojem (ptujskem — opredništva) okraju načeloval na novo ali v pretežni večini zvišal do naravnost neverjetne višine osebno-dohodniški davek takorekoč brez vsakega razumavanja za dejanski motni kmetov položaj. Gospodje, to ni prava pot! Zabranimo to! Ako hočete, da bomo imeli cen in obilen kruh, pomagajte kmetu z novimi investicijami, omogočiti mu preureditev njegovega obrata in izpopolnitev z novim gospodarskim orodjem. Dajte kmetu možnost, da lahko kruh pridela. Saj on to tako rad storii, ker ljubi svojo zemljo, ljubi delo, je vesel, ako

Bog blagoslov z obilnim sadom njegov trud. Ne ubijajte kmetu ljubezni do zemlje, ne ovirajmo ga vsi skupaj in ne jemljimo mu vsega z direktnimi ali indirektnimi davki. Pri delu in jelu naj bo enakovreden državljan, enakovreden član naše socijalne družbe. Temelj je države in družbe; ohranite ga, okrepite ga, ker stem okrepite skupno domovino, sami sebe in naše finance".

Slovenska žena odklanja nemške obljube.

(Piše slovenska žena iz ptujskega okraja).

Tudi v ptujski okolici je metal nemški letalec dne 23. marca listeke z napisom „Dragi narodnjaki!“ Na to hujskarijo ste zadnjič dobro odgovorili. Dodati hočem še le sledče: Očita nam, da nič nismo. O, to pa že ni res. Vsaj za silo priproste brane imamo, sladkorja, petroleja, kave, obleke, železa in drugih reči pa nam Nemci tudi v vojnem času niso dali. In kako se jih godi v Nemški Avstriji? V Gradcu že od decembra niso dobili sladkorja, stradajo pa Nemci tako, da kar poka. Naše rodovitne slovenske kraje bi Nemci radi priklopili k Nemški Avstriji, da bi imeli našemu kmetu kaj odvzeti. Slovenci dobro vemo, kako so nam Nemci praznili hleve in vlačili naše pridelke v Nemško Avstrijo ter nam zato dali ničvredni pasir. Lepa bvala za take dobrote. Delati, dajati in plačevati, te pravice smo imeli. Vedno so vobunili po naših shrambah, za naše zahteve in prošnje pa so imeli gluha ušesa. Naše može, sine, brate, sploh najboljši moški rod so nam Nemci v svetovni vojski ugonobili in pomorili. Sedaj pa bi še naj zopet naši može prosili, da sprejme Nemška Avstrija naše lepe slovenske kraje pod svoje okrilje! Tega me slovenske žene in dekleta ne dovolimo za nobeno ceno! Če pride čas, da se nas bo v obmejnih okrajih vprašalo, kam hočemo spadati, pustile bomo Slovenke hišo, gospodinjstvo, može in otroke ter bomo še kot apostolke od hiše do hiše in bomo slovenski rod podučile, da je edina naša rešitev iz slabega gospodarskega položaja, Jugoslavija. Če bi pa kak moški ne hotel iti z nami, pa mu že naprej povemo, naj se takoj pobere z naše zemlje in naj gre stradat v lačenbergorijo. Me slovenke pa smo tudi pripravljene z orožjem v roki braniti svojo novo domovino.

Dohodninski davek.

Skoro iz vseh okrajev Slovenske Štajerske dobivamo nebroj pisem, v katerih se mali ljudje, t. j. srednji in mali posestniki ter obrtniki pritožujejo o nenavadno visoki dohodnini, ki jim jo je

naložila davčna oblast. Te pritožbe so dosegle te dni svoj višek. Največ pritožb prihaja iz ptujskega okraja, kjer imajo pri davčni oblasti nekoga Soretza, kateri pritisca s plačilnimi nalogi uboge Halozane in prebivalstvo Slov. goric. Ta Soretz, ki se je nekdaj pisal lepo slovensko Zorec, je človek, ki se misli, da živimo v stari Avstriji. Opozarja načelno vlado na tega urada, ki si je res zslužil, da si gre kruha služit v Nemško Avstrijo. Uradniki, ki se še niso mogli odresti starega načina uradovanja in ki misijo, da storijo bagre kak junaki čin, če »pričrašajo« ubogemu kmetu, kočarju ali obrtniku čimveč dohodninskega davka, naj zginejo iz jugoslovanskih državnih uradov. Dosedajna dohodnina je predpisana še po starih seznamih, kateri so sestavljali nemški in nemčurski špicelji. Nemški in nemčurski bogataši, posilinemški kremarji, meštarji in trgovci ki so bili obenem tudi največji hujščaki proti Slovencem, so plačevali čisto male zneske ali pa čisto nič. Naše ljudi pa se je pritisovalo, da je jo. In po teh starih seznamih deluje sedanje uradništvo pri davčnih oblastnicih. Po starem kopitu, nič novega duha ni v uradih, kjer se odmeri dohodnina. Starokopitarstvo cvete. Ti nedostaki se merajo v naši novi državi na viak način odpraviti. Na to opozarjam deželno vlado v Ljubljani.

Kje pa so komisije, ki bi naj uveljavile pri odmeri raznih davkov. Ni jih. To ni prav! Potem ni čuda, da je toliko pritob.

Naše ljudi opozarjam, naj takoj vložijo proti previsoki odmeri dohodnine prizive ter jih naj utemeljijo s seznamom dohodkov in izdatkov. Če pa vam poštejo poziv, naj naznate davčni oblasti svoje dohodke in izdatke, storite to takoj. — Predate odpošljite seznam dohodkov in izdatkov, pa si napravite popis, da imate pozveje, če vas se enkrat kličejo, pregled, koliko ste priznali. Vsek, komur se pri odmeri dohodnine godi krivica, naj vloži priziv na pristojno okrajno glavarstvo (davčno oblast). Posebno kričeči slučaji pa se naj javijo deželnemu vladu v Ljubljano ali pa našemu uredništvu.

Od oblasti pa zahtevamo, naj opusti odmero novih in višjih davkov ter naj za prehodno dobo iztirjuje samo stare davke. Uradnike pa prosimo: Ne razburjajte po nepotrebnem našega obmejnega slovenskega ljudstva.

Civilne obleke bivših vojakov.

Mnogo vojakov bivše avstro-ogrške armade še danes ni dobito vrnejo svoje civilne obleke, katero je ob nastopu vojaške službe oddalo v vojaška skladisca. Vojaške oblasti na slovenskem ozemlju si sedaj prizadevajo, da pridejo te obleke v roke lastnikov, kar je mogoče seveda le glede tistih oblek, ki so na slovenskem ozemlju. Mnogo oblek pa se je tudi izgubilo. Vojaška intendance za Slovenijo je določila, da se lastniki takih oblek, o katerih je verjetno dokazane, da so bile res oddane in izgubljene, odškodujojo ali v denarju (do 80 K) ali pa z drugo obleko. Intendance je to delo poverila vojnopolnilnemu poveljništvu v Ljubljani, čigar gospodarski urad rešuje vse te prošnje. Vsi bivši vojaki, ki se do sedaj še niso zglasili za svojo res oddano civilno obleko, naj prijavijo svojo zahtevo pri občinskem uradu in naj

navedejo to le: 1. popolno ime, rojstno leto in domovinsko občino; 2. kdaj, kje in pri katerem vejaškem oddelku so ob začetku ali tekom vojske nastopili vojaško službo in oddali svojo civilno obleko; 3. posamezne kose oddane obleke in druge oddane stvari, njih opis in v čem oddane; 4. kje, kdaj, komu so ob izstopu iz vojaške službe oddali vojaško obleko in druge vojaške stvari (potrdilo priložiti). Za padle ali umrle naj napravijo take prijave njih pravi dediči. Občinski uradi pošljajo prijave in sicer za vojake, ki se eddali civilno obleko pri bivšem 87. pp. — nadomestnemu bataljonu celjskega pehotnega polka v Celju; pri bivšem 26. demobr. (strelskem) polku v Mariboru, 26. črnovojn. polku v Mariboru, pri 47. po. v Mariboru — nadom. bataljonu peh. polka v Mariboru; pri bivšem 5. drag. polku v Mariboru — nadomestnemu škadronu dragonskega polka v Mariboru; pri bivšem 3. saperskem (pionirskem) bataljonu v Ptaju — nadomestni stotniji saperskega bataljona v Ptaju. Vse druge prijave naj se pošljajo vojnopolnilnemu poveljništvu v Ljubljani, kamor se lahko oddajo tudi prijave, namenjene za zgoraj navedene oddelke. Vsi oni, ki še na svoje prijave niso dobili odgovora, naj ponovijo svoje prijave. Kdor civilne oblike, res eddane pri vojaških oddelkih na slovenskem ozemlju, ne debi nazaj, lahko prosi za odškodnino. Prošnji je priložiti: 1. potrdilo doličnega vojaškega oddelka, da je res oddana civilna obleka izgubljena; 2. dokaz ali potrdilo vojaškega oddelka, ki ga je odpustil, da je prosilec oddal vso vojaško obleko. Če je dobil vojaško obleko, nima pravice do odškodnine. Ako pa je vojaški oddelek, pri katerem se je civilna obleka shranila, izven slovenskega ozemlja, naj priloži prosilec odškodninski prošnji svojo izjavbo, kdaj, kje in pri katerem vojaškem oddelku je oddal civilno obleko in da te oblike ni dobil nazaj. Izjava potrdita župan in orožniška postaja, za begunce begunski urad v Ljubljani. Dediči umrlih vojakov imajo pravico do odškodnine 80 K. Treba je potrdila pristojnega sodišča, da je prosilec res pravi dedič. Vse odškodninske prošnje naj pošljajo občinski uradi vojnopolnilnemu poveljništvu v Ljubljani.

Razno politično vesti.

Koridor med Jugoslavijo in Češko-Slovaško. V seji češko-slovaške skupščine dne 27. marca je bila enoglasno sprejeta sledenja spomenica: »Da bo Češo-Slovaška imela skupne meje z Jugoslavijo, se mora ustvariti koridor (ozek pas ozemlja), ki bo vezal Češo-Slovaško z Jugoslavijo.«

Ententna komisija štirih generalov, ki je v Ljubljani skozi 14 dni preiskovala znani ljubljanski dogodek (proti Italijanom), je prišla dne 28. m. m. do zaključka. Našla ni prav nič obtežilnega za Slovence. — Italijanski kapetan, ki predstavlja v Mariboru italijanske misije, se je vozil nedeljo v Ljubljano, da »prouči« položaj v Ljubljani.

Socijaldemokrati bobnajo po shodih, kakor nam poroča dopisnik iz Laškega trga, da so oni konec naredili vojski, pa prepozno so prišli s takimi baharijami, mi smo že slišali davno prej, da je Wilson s svojimi Amerikanci na bojnem polju odločil poraz Nemčev. Le po resnicni vsikdar!

Lahi postali popustljivi. Iz Parija poročajo, da se pod vplivom ogrskih dogodkov očita znaten preobrat nam v prid. Lahi so začeli računati s tem, da je treba naše zahiteve vsaj deloma izpolniti. Tudi laško časopisje je začelo pisati bolj zmerno.

Politični nemiri v Italiji. Brzjavni in telefonski promet z Rimom je že nekaj dni prekinjen. Zpora mej se izvršuje zelo strogo; zdi se, da so izbruhnili v Italiji politični nemiri, katere hočejo na ta način prikriti z molkom.

Slovesno priznanje naše države. Istočasno kakor z Nemčijo se sklene mir tudi z bivšo Avstrijo! Ob tej priliki bodo države, ki so nastale na ozemlju bivše monarhije slovesno priznane. Razume se, da je v današnjih okolišinah nemogoče skleniti mir tudi z Ogrsko. Vsekakor bo pa mir z Nemčijo in Avstrijo podpisani tudi v tem slučaju, ako bi razna pereča vprašanja, kakor n. pr. vprašanje Turčije, še ne bila rešena.

Ljubljanski list „Jugoslavija“ primaščata poročila, ki so brez vase podlage, ki pa nam Slovencem tukaj na meji silno škodujejo. Predrnemo se izraziti ponižno željo, naj bo list v tem oziru bolj previden!

Nemci napadli Velikovec. Soboto dne 29. marca so nemške roparske tolpe napadle Velikovec ter so na ta način prekršile dogovorjeno premirje. Nemške tolpe so bile le kratek čas gospodar v Velikovcu, kajti naši vojaki so jih prav kmalu prepodili. Nemci so tudi namernavali napasti Sv. Nežo, toda naši so jih prehiteli ter razpršili sovražne tolpe, ki so šele 400 do 500 mož. Naši so vplenili en top in štiri strojnice, vjeli pa zavsem 17 sovražnikov. Na naši strani je bilo samo devet vojakov ranjenih.

Značajnost. Iz Gornje Radgome nam pišejo: Celjska Zadržna zveza posilja spodneštajerskim nemškim posojilnicam samo nemška vabila, kjer jih vabi k pristopu. Dovolili bi si vprašati, ali Zadržni Zvezni v Celju ni zaano, da so vse te posojilnice nemške in da gospodje krog teh zavodov znajo bolje slovensko kot nemško. Male več narodne zavednosti bi na vsak način ne škodovalo!

Zakaj se tako zaganjajo socijaldemokrati v duhovnike? Na vsakem shodu grmijo socijalni demokrati zoper duhovnike, da so krivi vojske, kar bi bili duhovniki napovedali vojsko, pa zlivali kanone in delali puške in bajonetne, ne pa maševali, bolnike tolažili, vsem pa šli v hudem času na roko z besedo in dejanjem. Zakaj tovaj se tako zaganjajo socijaldemokrati v duhovnike? Kaj so jim hudega storili? To vemo vsi, duhovniki niso krivi vojske, prej socijaldemokrati, ki so leta 1914 stiskali nemškemu cesarju roko, da je napovedal vojsko, ki so v nemškem drž. zboru pridao glasovali za podmorske čolne in za svote, s katerimi se je vojska od leta do leta nadaljevala.

Shod celjskih Slovenk. Dne 19. svetega se je dvorani pri »Belem volu« vršil shod krščansko mislečih žen in deklet. Govorila sta dr. Ogrizek in kaplan Lasbauer. Hvala Slovenkam, ki so se tega prvega poldna shoda tako obilno udeležile!

Zalostna znamenja? Pišejo nam iz Laškega trga: Kaj je to? Tukaj slišimo, da se nekateri veselijo verskega boja. Ne vemo, kaj je pravzaprav to, samo to čutimo, da tistim, ki se kaj takega veselijo, mora biti na poti vera in cerkev in da bi radi bili tako brez duhovnikov kakor brez božjih in cerkvenih zapovedi, kakor ve Klaverjev koledar povedati o zamorcih.

Tedenske novice.

Dr. Korošec častni občan v Braslovčah. Občinski zastop v Braslovčah je v izredni seji dne 23. marca imenoval ministra podpredsednika dr. Korošca častnim občanom z ozirom na njegove velike zasluge kot poslanec te občine in kot prvoboritelj za našo neodvisnost in ujedinjenje. Upamo, da bodo temu vzgledu sledile še druge občine. Naše zasluzne može je treba slaviti!

Težko operacijo je prestal dne 31. marca v mariborski javni bolnišnici svečinski župnik Vid Janžekovič. Bolnik je jako slab. Priporoča se v molitev. — Župnik Janžekovič je eden tistih obmejnih rodoljubov, ki so bili leta 1914 od nemčurjev ostudo preganjeni. V graški ječi si je nakopal kal bolezni, na kateri trpi sedaj že skoraj pet let.

Naznanilo. Naročniki se pritožujejo, da v nekatere kraje naši listi pridejo zelo pozno, in mišljijo, da mi njihove liste pozneje damo na pošto kot druge. Naznanjamо s tem, da mi oddamo na pošto »Stov. Gospodarja« za vse naročnike v četrtek zvečer do osme ure, »Stražo« pa v pondeljek in petek zvečer do 8. ali 9. ure. — Položnic za naše liste iz Ljubljane žal dozdaj še nismo dobili.

Izkaze darov za razna društva in dobrodelne zavode tako dolgo ne moremo več priobčevati, dokler nam ne bo dana možnost, da bo izhajal naš list zopet na osmih straneh. Teh izkazov se nabere mnogokrat feliko, da bi lahko napolnili kar celo stran s takimi izkazi.

Odslovitev nemškega učiteljskega objeta na okoliških solah. Višji šolski svet v Ljubljani je z dnem 31. svetega odpustil iz šolske službe nemško učiteljsko objeto na ljudskih solak v Lajtersbergu-Krč-

vini, Kamniči, Pobrežju, Tezau, Studencih, Hočah, Pekrah, Selenci, pri Sv. Lovrencu nad Mariborom, v Radvanju, Razvanju, Št. Iiju ter na obmejni soli v Sladkem vrhu pri Trnovem ob Muri. Na tistih solah, na katerih prevzame vodstvo učna moč, ki dosedaj ni bila nastavljena na dotični soli, se radi oddaje uradnih poslov in ureditev drugih nujnih zadev vsled ukaza okrajnega šolskega sveta marioborskoga prekine šolski pouk do vstetege 6. dne aprila 1919.

Nov živinozdravnik v Mariboru. V Mariboru v Grajski ulici 8 se je nastanil kot živinozdravnik dr. Valter Sirk, bivši klinični asistent dunajske višoke živinozdravniške šole. Novega živinozdravnika priporočamo!

Služba cestarja. Pri okrajnem zastopu v Mariboru je oddati mesto cestarja za okrajne ceste Sv. Jakob in Sv. Jakob — Sv. Jurij v Slov. gor. Pravilno kolovane prošnje je vložiti pri okrajnem zastopu v Mariboru, Koroška cesta št. 26. do dne 15. aprila 1919. Natancnejši podatki se dobijo pri okrajnem zastopu. — Vladni komisar: Dr. Leskovar I. r.

Oddaja tobačne glavne zaloge v Radgoni. Točnačna glavna zaloge v Radgoni, spojena z zalogo no trafiko je razpisana v oddajo po javnem natancaju. Natancnejši podatki so razvidni pri finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru ali pri preglednem okr. vodstvu finančne straže v Radgoni. — Invalidi iz zadnje vojske, takisto v dove in sirote po vojakih, padlih ali umrlih v tej vojski, in sicer v prvi vrsti častniki, praporčaki, kadeti in istovrstniki, istotako v dove in sirote po takih vojaških osebah imajo ob gotovih pogojih brezpogojno prednost pred vsemi drugimi prosilci. Ponudbe je napraviti na predpisani uradni tiskovini, pravilno jih je kolovati in podpisati ter najpozneje dne 16. aprila 1919, dopoldne ob 10. uri v zaprtih in zapravljenih uradnih zavetkih vročiti vodji finančnega okrajnega ravnateljstva v Mariboru.

Po ceni vžigalice. Iz Ormoža nam pišejo: Pred kratkim časom sem bil v Ormožu ter zahvalil v trgovini vžigalic. Dobil sem jih v navadnem paripnem zavetku celih 90 komadov za »mal« ceno 1 K. Preštel sem jih doma in ne morem molčati. Ali ni to oderušto brez primere? Enako se godi skoraj pri vseh drugih potrebitinah. Prosimo vlogo, naj vpogleda v zaloge bogatašev in naj jim stopi na prste.

Važno za invalide celjskega pešpolka (t. j. po prejšnjega pešpolka št. 87). Pri polku se nahaja invalidni fond, kateri se bo deloma razdelil meseča majnika t. l. med res potrebne invalide omenjenega polka, ki so državljanji kraljestva SHS. Prosilci naj se zglasijo osebno tekmo meseca aprila v sobi štev. 31, I. nadstropje, grajske vojašnice v Celju, kjer bo komisijnelno preiskovanje vsako sredo in soboto od 10. do 12. ure dopoldne. Prosilci morajo prinesi seboj potrdilo od občine, da so res brezgmotni in podpore potrebeni. Za popolne invalide, katerim ni mogoče osebno se zglasiti, naj prinesajo sorodniki platilni nalog, invalidno knjigo in potrdilo od občine in od orožništva o identiteti.

Organizacija občinskih tajnikov Spod. Stajerja. V soboto, dne 12. t. m., dopoldne ob 9. uri, se vrši sestanek občinskih tajnikov v »rudeči sobi« Narodnega doma v Celju v svrhu enotne organizacije. Vsi stanovski tovariši brez razlike strank ste uljudno vabljeni na ta važen sestanek.

Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov je izšla v samozaložbi pisatelja Matije Pirc, profesorja v Mariboru. Cena 1 K, po pošti K 120. Knjizica podaja na 94 straneh kratek in plastičen pregled zgodovine Jugoslovanov od najstarejših časov pa do današnjega dne, je tiskana na dobrem papirju in ima lično obliko. Ob ujedinjenju SHS je vsakemu Slovencu potrebno, da pozna vsaj v glavnih potezah zgodovino troimenstva naroda; zato knjizico prav toplo priporočamo. Dobi se jo v vseh knjigarnah in pri samozaložniku. Pri naročbi posameznih izkazov naj se vpošlje denar pod naslovom Matija Pirc, profesor v Mariboru obenem z naročbo.

Kraljica cerkvenega leta — Šmarnice za leto 1919, spisal M. Volčič, župnik v Breznu, izdala Cirilova tiskarna v Mariboru, so ravnokar izšle. V mišni obliku razpravlja razne Marijine praznike. Obsajajo lepe nauke za Marijine častilce. Ob koncu so pridejane mašne, spovedne in obhajilne molitve in litanijske Matere božje. Cena lični knjizici s poštnino vred znaša K 340. Naročajo se v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Častilci Marijini, sežite takoj po tej najnovnejši knjizici.

Marija, Zalostna Mati. Preambluvanjem iz nivoje spisal dr. Josip Hohnjec, profesor Univerze v Mariboru. Mirno lahko trdimo, da tako popolnega invirnega molitvenika se Slovenci do sedaj nisem. Kakor je ta Pisatelj, neumorni organizator slovenskega ljudstva, se je v resnični potrudil podati svoje mu ljudstvu nekaj dobrega. Knjiga vsebuje v prvem delu vsem obširnih preambluvanj o Zalostni Materi Božji, kakršnih dosedaj še ni bilo v slovenski naboljši književnosti. Preambluvanjem sledi veliko število zlatih pobožnosti v čest Zalostni Materi in v čest izpljenju Ježusovemu. Stirli sv. maše in zbirka splošnih molitev in pobožnosti. Ob koncu je g. pisatelj dodal razne molitve v Bolezni, za bolnika, za umrle in za rajne. Nova knjiga prav toplo priporočamo. Cena s poštino vred je 6.50. Naroda se v Ediški knjižarni v Mariboru.

Gospodarske novice.

Lastnikom zemljišč, na katerih so zgrajene vojaške barake. Vojaško postajno poveljstvo v Mariboru razglaša: Stočno vojaško postajno poveljstvo bivše Avstrije v Mariboru je sklenilo z lastniki zemljišč, na katerih so zgrajene vojaške barake, pogodbe za prepričanje zemljišč. Z razsulom avstrijske monarhije in z ustanovitvijo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev so pa te svoj čas sklenjene pogodbe izgubile svojo obveznost, vsled česar je potrebno, da se z lastniki teh zemljišč iznova uredijo razmere, bodisi glede najemnine, bodisi glede drugih določb. Vsi lastniki takih zemljišč se pozivajo, da vojaškemu postajnemu poveljstvu v Mariboru javijo nemudoma lego dotednega zemljišča, število in imena barak, ki so postavljene na istem ter število in velikost dotedne parcele, letni najemniški znesek, čas, do katerega je bila plačana najemnina ter čas, za katerega se zahteva plačilo najemnine od SHS Narodne vlade in končno prepis tozadevne najemninske pogodbe, sklenjene s prejšnjimi vojaškimi oblastmi.

Cepljene proti svinjski rdečici. Z cizrom na dejstvo, da pogine vsako leto mnogo necepljenih svinj na omenjeni kužni bolezni, precejšnje število pa se jih mora zakliti predčasno, trpi zaradi opustitve cepljene premoženje in prehrana ljudstva ogromno škodo. Posetniki, ki še niso prijavili svojih svinj za cepljenje, se opozarjajo, da čimprej prijavijo svoje svinje pri občinskih predstojnikih, ker se bo pričelo s cepljenjem že sredi tega meseca.

Davčni vijak na pravo mesto. Splošno prevladuje mnenje, da bi naj naše davčne oblasti prisnile posebno na vojne dobičkarje. Skozi celo ali večinoma velik del vojne dobe so ti ljudje bili oproščeni. Mnogi nemški in nemčurski trgovci, ki so bili pred svetovno vojno blizu koakurza, so si tekom vojne tako opomogli, da so ne samo vse dolgove poplačali, temveč so tudi si nakupili cela veleposestva, hiše in so še poleg tega si nakopili stotisočake. Živeli so prešerno in komodno kakor v obljudjeni deželi, dočim je ubogo ljudstvo stradalo in trpel. Iz verodostojnega vira smo izvedeli, da je tekom vojske nastalo v Mariboru samem okoli 90 novih miljonarjev. Za koliko milijonov pa so pomnožili svoje premoženje razni Scheibaumi, Badini, Franci, Bergi i. dr., pa si lahko mislimo. Odločno zahtevamo od davčne oblasti, da takoj sestavi listo vojnih dobičkarjev in da jih obdači do najvišje mere. Premoženje, ki so si ga ti krvesi nakopili, je ljudsko premoženje. Tirali so cene ljudskim potrebščinam do neizmerne višine in so tako ljudstvo popolnoma izmogzali. Nobenega usmiljenja s temi ljudmi! Tukaj nastavite davčni vijak!

Kdo je to povzročil? Tako se povprašujejo ljudje po laškem okraju, ko dobivajo črno na belem, da jim je odmerjen v nezaslišani visočini osebnodohodninski davek. Kaj takega še ni bilo tukaj, da bi se kmetu pripisovali in predpisovali dohodki, kakor da bi bila kmečka posestva zlali rudniki, ki bi dajali cekine brez stroškov in truda. Ne, takšnih dohodkov ni imel in jih ne bo imel kmet, da bi se ga moglo uvrstiti na dvajseto ali še višjo stopnjo, pač pa ima stroške, kakor jih v drugih stanovih ne poznajo. Naj se le kmetu potare kako orodje, kaj ga stane popravilo! Kdor je povzročil tako odmero osebnodohodninskega davača, ne more biti ne prijatelj kmečkega stanu ne Jugoslavije.

Prošnjo za demobilizacijski material. Vse take prošnje je odstopila deželna vlada za Slovenijo v rešitev »Gospodarski komisiji za stvarno demobilizacijo« v Ljubljani, Sodna ulica št. 1. Glede reševanja vloženih prošenj in vlaganja novih, razglasila navedena komisija sledenca: Izključno pravi-

co dodeljevanja demobilizacijskega materiala ima Gospodarska komisija v Ljubljani, ki ustavlja za kraje, kjer se nahaja večje množine demobilizacijskega blaga, posebne krajevne komisije. Nekolekovane prošnje za demobilizacijski material naj se vlagajo izključno le pri Gospodarski komisiji v Ljubljani, kjer obstaja krajevne komisije tudi pri teh. Vsaka prošnja mora imeti navedeno: 1. Natančno ime in naslov dotočnika, ki hoče kak material dobiti. 2. Utemeljitev nujnosti potrebe in ali ga rabi za svojo lastno potrebo kot direktni uporabnik ali pa posredno. 3. Navede naj se tudi kraj, oziroma skladisče, kjer se nahaja zaželeno blago, ako je to prosicu znano. 4. Stroji sploh in dragocenosti predmeti se bodo oddajali le pod pogojem, da jih bo kupec rabil najmanj skozi dve leti, če jih hoče prej prodati, mora dobiti za to dovoljenje Gospodarske komisije, ki si bo v takih slučajih pridržala pravico razpolaganja.

Nagrada za doprinos demobilizacijskega blaga. Klub ponovnim opominom še do danes mnogo imejiteljev samostreno prilaščenega demobilizacijskega blaga ni priglasilo, čeprav se debe priče o nepravilni prilastitvi. Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo zato ponovno razpisuje nagrado onim ki s svojim sodelovanjem pripomorejo, da se dobi nazaj blago iz stvarne demobilizacije, ki je bilo nepravilno prilaščeno. Nagrade bo izplačevala Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo v višini 10% doprinesene vrednosti. Tej komisiji naj se sporočajo vse prijave, kje in pri komu naj se isče prilaščeno blago.

Vodstvo stvarne demobilizacije v Ljubljani razglaša, da bodo od 1. aprila naprej sprejemni dnevi za sranki v svrhu informacij le vsaki torek in petek od 10. do 12. ure dopoldne. Vloge za dodelitev demobilizacijskega materiala morajo biti vložene in rešene pismeno, vsled česar povzročajo osebne intervencije le zámedno časa in zavlačujejo reševanje vlog.

Oddaja barak v ptujskem okraju. Okrajno glavarstvo v Ptiju bo po naročilu komisije za stvarno demobilizacijo razprodalo več lesnih barak, ki so precenjene z 500 do 5000 K. Razun barak se bodo oddali tudi stroji za leseno in čevljarsko tovarno po ceni, katere določi državni izvedenec, okrajnim zastopom, občinam, domaćim podjetjam, kmetom in drugim občanom ptujskega političnega okraja če niso prekupci. Vložijo na do 8. aprila 1919 pismene prošnje za okrajno glavarstvo v Ptiju. Zasebne prošnje morajo biti opremljene z občinsko — uradnim potrdilom, da je nakup nameravan za lastno potrebo in ne za nadaljnjo prodajo. Vsa natančnejša pojasnila e dobe pri okrajnem glavarstvu v Ptiju II. nadst. soba št. 1. ob sredah in petkih od 11—12 ure predpoldne.

Shodi in prireditve.

V soboto, dne 5. aprila: V Konjicah ob 7. uri zvečer v čitalniški dvorani v Narodnem domu izvanreden občni zbor tukajšnje »Čitalnice«. — V Ptiju ob 8. uri zvečer v prostorih mestnega gledališča simfonični koncert, katerega priredi vojaška godba za Spodnji Štajer iz Maribora pod vodstvom kapelnika g. Ferdo Herzoga.

V nedeljo, dne 6. aprila: V Ormožu po rani maši na dvorišču ormoške posojilnice shod SKZ. Govorijo posl. Meško, poslanec Brenčič in nadrevizor Pošenjak. — V Svetinjah popoldne po večernicah v Šoli shod SKZ. Govorijo posl. Meško, posl. Brenčič in nadrevizor Pošenjak. — V Mariboru ob 3. uri popoldne v veliki dvorani Narodnega doma koncert, ki ga priredi prof. H. Družovič s svojo zasebno pevsko šolo za otroke. Na sporedu so pesmi za eno- in dvoglasni otroški zbor, samospevi, točke za kvartet ter orkester na lok. Prijatelji petja in godbe vabljeni! — V Kamnici pri Mariboru po rani sv. maši v Hiterjevi gostilni velik shod SKZ za Kamnico in okolico. Govorniki pridejo iz Maribora. Vabljeni ste posestniki in viničarji, može in žene, pridite v obilnem številu! — V Mariboru dopoldne ob 10. uri v prostorih okr. zastopa, Koroška cesta 26, II. nadstropje zborovanje živinorejcev mariborskoga okraja z sledečim dnevnim redom: 1. Povzdiga živinoreje. 2. Odločitev pasme. 3. Slučajnosti. Sodelovanje so obljubili strokovnjaki: visji živinorez dr. Pirnat, ravnatelj vinarske šole Žnidarič, inženir na kmetijski šoli v Št. Jurju ob juž. žel. Zidanšek in drugi. Ker je živinoreja za naš okraj velevažnega pomena, se vabijo vsi živinorejci, na obilo udeležbo.

— Pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Tukajšnje podružnice Slov. kmet. družbe priredi po rani maši poučen shod. Predava živinorez dr. Franc Zavrnik iz Ptuja o konjskih garjah in drugih živinorejskih vprašanjih. — V Laškem po prvem opravilu ob 1/2 9. uri v Pivnici shod S. K. Z. Na shodu govori g. dr. Ogrizek iz Celja. Kmetje in kmetice iz Laškega in okolic pridite v obilnem številu. — Na Ponikvi ob juž. žel. velik shod S. K. Z. Govorovi g. profesor Remec iz Ljubljane o vojnem posojilu, o valutu in drugih gospodarskih zadevah. — V Št. Janžu na Dr. polju popoldne po večernicah v posojilnici občni zbor hranilnice in posojilnice z običajnim dnevnim redom.

V nedeljo dne 13. aprila: V Dolu pri Hrastniku takoj po prvem sv. opravilu v prostorih g. Petra Šentjurc občni zbor kmetijske zadruge. Člani zadruge pridite polnoštevno, da se sami prepričate o delovanju zadruge! — Po tem občnem zboru se vrši občni zbor slov. kat. izobr. društva.

— Pri Sv. Petru na Medvedovem selu po rani maši shod S. K. Z. Govor nadrevizor Vlad. Pušenjak. — Pri Sv. Štefanu pri Šmarju popoldne po večernicah shod S. K. Z. Govor nadr. Vlad. Pušenjak.

V pondeljek dne 21. aprila: V Žičah popoldne ob 3. uri v posojilniških prostorih redni občni zbor hranilnice in posojilnice z običajnim dnevnim redom.

Dopisi.

Krčevina. V četrtek, dne 3. aprila razdeli občina Krčevina zadnji krompir. Tudi prijave za premog se sprejmejo.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Nemila smrt je dne 20. sušca zopet poseglj v našo dekliško družbo in nam ugrabil v najlepšem cvetu njenega življenja, mladenko Marijo Kurbos, ki je bila vzor kršč. pobožne mladenke. Vzpodbudno je bilo stati ob njeni bolniški postelji, s katero Jobovo potrežljivost je več mesecev prenašala hude bolečine svoje hobežni, ganljivo je bilo pri njeni smrti, ko se je poslavljala od svojih dragih, jih zahvaljevala za vse debrote ter željno pričakovala prihoda svojega nebeskega ženina, česar presv. Srce je celo življenje goreče častila. V resnici, kakšno življenje, takšna smrt. N. v. m. p!

Sv. Jurij v Slov. goricah. V četrtek, 20. sušca je po štirimesični mučni bolezni, večkrat prevideva s sv. zakramenti v Gospodu zaspala Marija Andrejna iz Partinje, rojena Toličić iz Slivnice p. Mariboru.

Radgona. Tukajšnja mestna »sparkasa« zahteva od vlagateljev, ki hočejo dvigniti svoje vioge, potrdilo od županstva, da so nemški državljanji oziroma da spadajo pod Nemško Avstrijo, in še le na podlagi takega potrdila jim izplačajo polovicu njihovih vlog. Kdor pa nima takega potrdila, pa mu sploh nočeno izplačati niti vinarja. Ljudstvo je zelo zbeganlo in si ne ve pomagati. Kaj pravi k temu naša deželna vlada v Ljubljani in ali bo odredila potrebne korake v varstvo naših ljudi, na primer, da postavi pod nadzorstvo posestva nemških in nemškutarskih Radgončanov? Saj nemške posesti je v Slov. goricah dovolj.

Podvin pri Polzeli. Na gostiji Janeza Gedliczka in Tončke Predovnik se je nabralo namesto fantovske podoknica za jugoslovanske invalide 60 K. Novoporočencema obilo sreče!

Pasje pri Velenju. Ko smo se bili pod avstrijskim jarmom, smo imeli v našem premogokopu tirana stotnika Raada. Ob času prekučije ga je vzele noč. Pohral je Šila in kopita ter za njim tudi njegovi ljubljenci Dimaj itd., samo na bivšega feldvebeljna Zinglerja je pozabil, ki je kaj mogočno stresal svojo dolgo sabljico. Pa tisti »zlati« časi so minuli. In ko je bila Šuleranska šola razpuščena, je poduradniku Zinglerju skoro kri zavrela same jeze, ko je moral dati otroke v slovensko šolo. Še celo njegova žena, ki je v slov. Vrbovcu doma, je izjavila, da se bo izselila iz Jugoslavije v Nemško Avstrijo. Odpotovati je nameravala v Gradec. Toda sedaj, ko se slišijo glasovi o stradanju v Nemški Avstriji, so te vesti nekam utihile. Jim menda le jugoslovanski kruhek bolj diši. Ali mi vendar želimo celi koloniji Zingler srečno pot.

St. Jur ob juž. žel. V nedeljo, dne 30. marca se je oživil pri nas tel. odsek Orel; ob tej priliki so prišli Orli iz Celja in Teharjev, ter dva odpolovlana Orlovske Zveze iz Ljubljane. Zborovanju je predsedoval Fr. Žličar, govorili so Mirnik iz Celja, Rebov in Gajšek iz Teharjev, Pišek iz Celja, Pič podpredsednik Orlovske Zveze iz Ljubljane, ter Ivan

